

○ فارسی
○ دستور زبان
○ سال ششم دبستان

۱- در این شعر کدام یک از آرایه های ادبی را می بینید؟

گل به خنده گفت: « زندگی ، شکفتن است

با زبان سبز ، راز گفتن است. »

(۱) کنایه

(۲) ضرب المثل

(۳) شخصیت بخشی

(۴) ب و ج درست است.

« کنایه »

کنایه یعنی پوشیده سخن گفتن درباره ی موضوعی

وقتی با زبان کنایه حرف می زنیم ، منظور خود را به طور غیر مستقیم بیان می کنیم.

مثال: او شال و کلاه می کند و به سر کار می رود.

« ضرب المثل »

به سخنان معروفی می گویند که می توان از آنها پند و اندرز گرفت.

مثال: مرغ همسایه غازه.

دیگ به دیگ میگه روت سیاه.

موش تو سوراخ نمی رفت ، جارو به دُمش می بست.

« شخصیت بخشی (جان بخشی به اشیاء) »

نسبت دادن اعمال انسانی به موجودات و اشیاء.

مثال:

رهپویان دانش و اندیشه

۱- در این شعر کدام یک از آرایه های ادبی را می بینید؟

گل به خنده گفت: « زندگی ، شکفتن است

با زبان سبز ، راز گفتن است. »

(۱) کنایه

(۲) ضرب المثل

(۳) شخصیت بخشی

(۴) ب و ج درست است.

غنچه با دل گرفته گفت:

« زندگی

لب ز خنده بستن است

گوشه ای درون خود ، نشستن است.

گل به خنده ، گفت:

زندگی ، شکفتن است

با زبان سبز ، راز گفتن است. »

مناظره

سیر، یک روز طعنه زد به پیاز
که تو مسکین چقدر بد بویی

گفت، از عیب خویش بی خبری
زان ره از خلق، عیب میجویی

گفت از زشت رویی دگران
نشود باعث نکو رویی

رهپویان دانش و اندیشه

۲- در کدام جمله یا بیت مناظره وجود ندارد؟

(۱) توانگر گفت درویش را که: چرا خدمت نکنی تا از مَشَقَّتِ کار کردن برهی؟

(۲) کبوتر پروازکنان به جوجه هایش گفت تا برگشتن او از لانه بیرون نیایند.

(۳) ابر غرید و اخم کردی سپس شروع به باریدن کرد.

(۴) همه ی مورچه ها یک صدا فریاد زدند پیش به سوی موفقیت

۳- دور صفت هایی که به کلمه ی درخت صفت جانبخشی به
اشیاء (شخصیت بخشی) را می دهد خط بکشید.

سر سبز مغرور پر شکوفه زیبا

خندان بزرگ تنومند دانا

حسود بینا دانشمند محترم

رهپویان دانش و اندیشه

« از متن ها و معانی آنها غافل نباشیم »

رهپویان دانش و اندیشه

۴- حکایت « عمر گران مایه » از است.

(۱) گلستان مولوی

(۲) بوستان سعدی

(۳) گلستان سعدی

(۴) حافظ

۵- معنی این بیت با کدام گزینه هم خوانی دارد؟

« ای شکم خیره ، به نانی بساز

تا نکنی پشت به خدمت ، دوتا »

(۱) به توانگران خدمت کردن

(۲) قانع بودن به آنچه با تلاش خودمان به دست می آید

(۳) امید به زندگی داشتن

(۴) باید به توانگران تعظیم کرد

۶- در کدام شعر از **مناظره** استفاده شده است؟

(۱) شیر خدا

(۲) ای زبان فارسی

(۳) ز ورزش میاسای

(۴) راز زندگی

رهپویان دانش و اندیشه

۷- شعر «راز زندگی» از کیست؟

(۱) قیصر امین پور

(۲) محمد تقی ملک الشعراى بهار

(۳) سلمان هراتی

(۴) سعدی

۸- در شعر راز زندگی مناظره بین و است.

(۱) گل و بلبل

(۲) غنچه و باغچه

(۳) غنچه و گل

(۴) گل و باغچه

۹- شعر « ز ورزش میاسای » از کیست ؟

(۱) شهریار

(۲) محمدتقی ملک الشعرا بهار

(۳) محمد پور وهاب

(۴) غلامعلی حدّاد عادل

۱۰- با توجه به بیت زیر به پرسش های زیر پاسخ دهید.

« ای شکم خیره ، به نانی بساز

تا نکنی پشت به خدمت دو تا »

* منادا و نشانه ی ندا در این بیت کدام واژه ها هستند؟

* این بیت از چند جمله درست شده است ؟

* ترکیب « شکم خیره » وصفی است یا اضافی؟

* چگونه تشخیص می دهیم ؟

« روش های تشخیص موصوف و صفت از مضاف و

مضاف الیه »

۱- صفت جدا از موصوف در عالم بیرون وجود ندارد.

مثال:

شکم خیره ← واژه ی خیره جدا از شکم وجود خارجی ندارد.

۲- اضافه کردن «این» و «است» به ابتدا و انتهای واژه ها.

مثال:

..... شکم خیره

رهپویان دانش و اندیشه

۳- در ترکیب وصفی یک کلمه اسم و یک کلمه صفت است.

مثال:

شکم خیره

رهپویان دانش و اند

۴- اضافه کردن «تر» و «ترین» به آخر ترکیب.

رهپویان دانش و

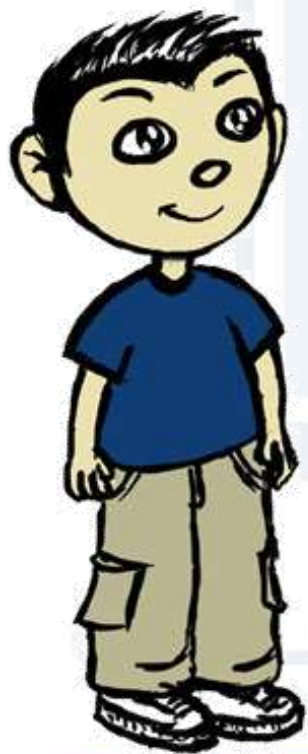
۵- اضافه کردن «ی» به کلمه ی موصوف.

رهپویان دانش و اندیش

نکته ۱:

در زبان فارسی موصوف چه مفرد و چه جمع
باشد صفت آن همیشه به صورت
مفرد می آید.

رهپویان دانش و اندیشه

نکته ۲:

تمام رنگ ها صفت هستند.

رهپویان دانش

نکته ۳:

اگر آخر اسمی «ه» باشد هنگام ساختن موصوف و صفت به جای کسره از «ی» استفاده می کنیم.

رهپویان دانش و ا

نکته ۴:

اگر اسمی به «ا» ختم شود هنگام ساختن موصوف و صفت به جای کسره از «ی» استفاده می کنیم.

خدا.....

رهپویان دانش و اندیشه

نکته ۵:

اگر اسمی به «و» ختم شود هنگام ساختن موصوف و صفت به جای کسره از «ی» استفاده می کنیم.

آهو.....

نکته ۶:

مداد کوتاه تر را بردار.

کوتاهترین مداد را بردار.

